فصلنامه تحقیقات دندانپزشکی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد

دوره ۳، شماره ۲، تابستان ۹۳، صفحه ۲۷۱-۲۶۲

# بررسی رابطه عزت نفس با وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۹۱

عبدالرحیم داوری[۱]، صغری یاسایی*[۲]، مرضیه مومنی سروستانی[۳]، اکرم رهنما[۴]

۱- دانشیار گروه ترمیمی و زیبایی، عضو مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دهان و دندان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی، یزد، ایران

۲- دانشیار گروه ارتودنسی، عضو مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی موثر بر سلامت دهان و دندان، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی، یزد، ایران

۳- کارشناس ارشد آموزش و ارتقا سلامت، دانشکده دندانپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی، یزد، ایران

۴- دندانپزشک

تاریخ دریافت:۱۳۹۲/۴/۲۲ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/۹/۲۲

**چکیده**

**مقدمه:** یکی از ویژگی‌های شخصیت به هنجار، برخورداری از عزت‌نفس است. پیامدهای رفتاری بر عزت نفس و پیشرفت‌تحصیلی دانشجویان موثر است. هدف از انجام این مطالعه بررسی رابطه عزت نفس با وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد می باشد.

**روش بررسی:** در این مطالعه مقطعی ۲۵۷ نفر از دانشجویان دانشکده‌های مختلف دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد ارزیابی شدند. پرسشنامه مورد استفاده شامل: اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه استاندارد عزت نفس کوپر-اسمیت بود. داده‌ها به وسیله نرم افزار SPSS نسخه ۱۶ و آزمون‌های تی تست مستقل و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

**نتایج:** میانگین نمره عزت نفس دانشجویان ۸/۷ ±۳۲/۵۳(محدوده نمره ۵۰-۰) بود. ۸۱/۳ درصد از دانشجویان دارای عزت نفس بالا بودند. ارتباط معنی‌داری بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی، جنس، وضعیت تأهل و محل سکونت مشاهده نشد(P-value>۰/۰۵).

**نتیجه‌گیری:** اکثریت دانشجویان دارای عزت نفس بالا بودند، اما هیچگونه رابطه‌ای بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی وجود نداشت. به نظر می‌رسد وضعیت تحصیلی دانشجویان تحت تأثیر عوامل دیگر باشد.

**واژه‌های کلیدی:** وضعیت تحصیلی، عزت نفس، دانشجوی علوم پزشکی، یزد

*(نویسنده مسئول)؛ تلفن: ۰۳۵۳۶۲۵۶۹۷۵، پست الکترونیکی: syassaei@yahoo.com

-این مقاله برگرفته از پایان نامه دانشجویی دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد می باشد.

[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

**مقدمه**

از جمله مهم‌ترین نگرانی‌های استادان، مسئولان آموزش دانشگاه و خانواده‌های دانشجویان، پیشرفت تحصیلی و جلوگیری از افت تحصیلی دانشجویان است(۱). نقطه مقابل پیشرفت تحصیلی، افت تحصیلی است که بر اساس مطالعات متعدد، تأثیر بسزایی در سرنوشت فرد داشته و همچنین هزینه گزافی به خانواده و جامعه تحمیل می‌کند، یکی از عوامل موثر در پیشرفت تحصیلی، عزت نفس self-steam است(۲). دانش آموزانی که اعتماد به نفس و عزت نفس بالاتری دارند، در تکالیف مدرسه و پیشرفت تحصیلی موفق‌تر هستند و در اجتماعات درون مدرسه و اجتماع، مشارکت بیشتری دارند(۳،۴).

عزت نفس به مثابه یک سرمایه ارزشمند حیاتی، از مهم‌ترین عوامل پیشرفت و شکوفایی استعداد و خلاقیت‌هاست که در دهه‌های اخیر به عنوان یکی از عوامل مهم و اساسی در رشد و شکوفایی انسان‌ها مورد توجه بسیاری از روانشناسان و پژوهشگران قرار گرفته است(۵). عزت نفس، مانند خودکارآمدی(self-efficacy)(۶) جنبه‌ای از خودپنداره است(۷)که در محاوره با دیگران کسب می‌گردد(۸) و قضاوتی که طی بررسی نحوه کنار آمدن با استانداردها و ارزش‌های موردنظر خود و مقایسه چگونگی عملکرد خود با دیگران با این قضاوت، ایجاد می‌شود. عزت نفس، بر همه افکار، ادراک‌ها، هیجان‌ها، آرزوها، ارزش‌ها و اهداف شخص نفوذ دارد و کلید رفتار اوست(۵). محققان عقیده دارند عزت نفس که از عوامل تعیین‌کننده رفتار در انسان به شمار می‌رود، در مراحل مختلف زندگی متأثر از چگونگی ارتباط او با دیگران است(۹). کوپر-اسمیت(Cooper Smith) خویشتن را عامل بسیار مهمی در ایجاد نوع رفتار می‌داند، او معتقد است احساس عزت نفس در اثر نیاز به نظر مثبت به خود به وجود می‌آید(۷). به عبارتی، منظور از عزت نفس آن است که افراد نسبت به خود چگونه فکر می‌کنند، از لحاظ اجتماعی و تحصیلی خود را چگونه احساس کرده و میزان هماهنگی و نزدیکی خود ایده‌آل و خود واقعی آن‌ها چقدر است(۱۰). کوپراسمیت چهار عامل را در تحویل عزت نفس مهم می‌داند که عبارتند از: ۱)ارزشی که فرد از دیگران دریافت می‌کند. ۲)تجربه همراه با موفقیت، در موقعیتی که فرد خودش را در تعامل با محیط می‌بیند. ۳)تعریف شخص از موفقیت و شکست و نیز ۴)شیوه فرد در ارتباط با انتقاد(۱۱). مزلو از عزت نفس به عنوان یک نیاز یاد کرده و بیان می‌کند همه افراد جامعه ما به احترام به خود یا عزت نفس یا احترام به دیگران تمایل یا نیاز دارند(۱۲). سیف در تعریف عزت نفس چنین آورده است: نیاز به احترام به خود، به عبارت دیگر نیاز به کسب موفقیت و تأیید یا نیاز به ایجاد تصور مثبت درباره خود و دیگران و این که دیگران او را فردی قابل احترام بدانند(۱۳). بیابانگرد عزت نفس را درجه تصویب، تأیید پذیرش و ارزشمندی که شخص به خود نسبت می‌دهد می‌داند(۱۴). بنابراین، عزت نفس، هسته مرکزی ساختارهای روان‌شناختی فرد است که وی را در برابر اضطراب، محافظت نموده و آسایش خاطر وی را فراهم می‌آورد. همچنین چون سپر محافظ فرد را در مقابله با فشارهای روانی وقایع فشارآور منفی زندگی، حمایت می‌کند. فردی که از احساس خودارزشمندی بالایی برخوردار است، به راحتی قادر است با تهدیدها و وقایع فشارآور بیرونی بدون تجربه برانگیختگی منفی و از هم پاشیدگی سازمان روانی، مواجه گردد(۱۵). عزت نفس پایین، به عنوان عامل خطری برای پرخاشگری، بزه‌کاری، سوءمصرف موادمخدر، افسردگی، عملکرد ضعیف تحصیلی، همسرآزاری، کودک‌آزاری و همانند آن در نظر گرفته می‌شود. فرض بر این است که عزت نفس علت و نه معلول مشکل‌های اجتماعی است، مستقل از موقعیت‌های خاص وجود دارد و می‌تواند با مداخله‌های خارجی ارزیابی شود(۵).

در مطالعه‌ای که به منظور بررسی تأثیر پیشرفت تحصیلی روی عزت نفس ۶۴ دانشجو انجام گرفت، به یک گروه از دانشجویان نمره واقعی آنها در آزمون اعلام شد و به گروهی ۱۰ نمره پایین‌تر از نمره واقعی اعلام گردید. نتایج مطالعه نشان داد که عزت نفس و پیشرفت تحصیلی با یکدیگر ارتباط مستقیمی دارند(۱۶).



[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

لذا مطالعه حاضر با هدف بررسی عزت نفس و رابطه آن با وضعیت تحصیلی دانشجویان دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد انجام گرفت.

**روش بررسی**

این مطالعه به روش توصیفی- مقطعی بصورت سرشماری با حجم نمونه ۳۰۱ نفر از دانشجویان ترم دوم سال اول و آخر پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی، پرستاری و مامایی و مقطع PhD در دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد در سال ۱۳۹۱ انجام شد. معیار ورود به مطالعه تمایل و رضایت آگاهانه افراد جهت شرکت در مطالعه بود دانشجویان بهداشتکار، تکمیلی و مهمان به مطالعه وارد نشدند. همچنین افرادی که حین تکمیل نمودن پرسشنامه عدم رضایت خود را اعلام نمودند و پرسشنامه‌های ناقص از مطالعه خارج شدند.

ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش پرسشنامه ای دو بخشی شامل: بخش اول اطلاعات دموگرافیک( جنسیت، معدل ترم تحصیلی گذشته، مقطع تحصیلی، وضعیت تأهل و وضعیت بومی بودن دانشجو را مورد ارزیابی قرار می‌داد. بخش دوم پرسشنامه استاندارد عزت نفس کوپراسمیت بود. کوپر اسمیت(۱۹۶۷) مقیاس عزت نفس خود را بر اساس تجربه نظری که بر روی مقیاس (Reger & Dymond) انجام داد، تهیه و تدوین نمود. فرم الف پرسشنامه استاندارد عزت نفس کوپراسمیت که به صورت خود گزارشی می‌باشد دارای ۵۸ ماده است که ۸ ماده آن(۶،۱۳،۲۰،۲۷،۳۴،۴۱،۴۸،۵۵) دروغ‌سنج است و هر ماده دارای دو پاسخ بله و خیر می‌باشد. در مجموع ۵۰ ماده آن به ۴ مقیاس عزت نفس خود(عمومی)، عزت نفس اجتماعی(همسالان)، عزت نفس خانوادگی و عزت نفس تحصیلی(مدرسه) تقسیم شده است این مقیاس علاوه بر ۴ خرده مقیاس، یک نمره کلی به دست می‌دهد. شیوه نمره‌گذاری آزمون به صورت یک و صفر در ماده‌های شماره (۵۷، ۴۷، ۴۵، ۳۶، ۳۲، ۳۰، ۲۹، ۲۸، ۲۴، ۲۳، ۲۱، ۱۹، ۱۸، ۱۴، ۱۱، ۱۰، ۵، ۴، ۲) می‌باشد که پاسخ بلی یک نمره و پاسخ خیر نمره صفر می‌گیرد. بقیه سوالات هر پاسخ «یک نمره» خیر می‌گیرد. بدیهی است که حداقل نمره‌ای که یک فرد ممکن است بگیرد صفر و حداکثر ۵۰ خواهد بود. چنانچه آزمودنی از ۸ ماده دروغ‌سنج بیش از چهار نمره بیاورد به آن معنی است که اعتبار آزمون پایین است و آزمودنی سعی کرده است خود را بهتر از آن چیزی که هست جلوه بدهد. افرادی که در این آزمون نمره بیشتری کسب کنند، عزت نفس بالاتری دارند. به این صورت فردی که در این آزمون نمره بالاتر از ۲۵ کسب کند دارای عزت نفس بالا و فردی که پایین‌تر از این مقدار به دست آورد، دارای عزت نفس پایین می‌باشد. از ۵۰ ماده آزمون ۶ ماده مربوط به خرده مقیاس همسالان، ۳۰ ماده مربوط به عزت نفس خود، ۸ ماده مربوط به عزت نفس خانواده و ۷ ماده مربوط به عزت نفس تحصیلی است، که حداکثر نمره در مقیاس عزت نفس خود یا عمومی برابر با ۲۶ و در هر یک از سه مقیاس دیگر مساوی ۸ است.

این پرسشنامه در سال‌های اخیر به طور گسترده‌ای در پژوهش‌های روانشناسی بکار رفته است و به روایی و پایایی بالای آن اشاره شده است از جمله Shekarshkan و Nicy (۱۷)، Pourfaraji و همکاران (۱۸)، Sabet (۱۹)، Heidari و همکاران (۲۰)، Javanbakht و همکاران (۲۱) و Moradisharbabak و همکاران (۲۲). لازم به ذکر است که پرسشنامه‌ها توسط دانشجویان به صورت خود گزارش دهی (Self-report) تکمیل گردیدند. همچنین آزمودنی‌های پژوهش در زمینه چگونگی انجام، محرمانه بودن اطلاعات و هدف از انجام مطالعه توجیه شده و تمامی آنان با تمایل وارد مطالعه شدند. در پایان داده‌ها جمع‌آوری و با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS نسخه ۱۶ و با کمک آمار توصیفی و آزمون‌های تی تست مستقل و آنالیز واریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند و سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

**نتایج**

در این مطالعه نظرات ۳۰۱ نفر از دانشجویان پزشکی، دندانپزشکی و داروسازی ،پرستاری و مامایی و مقطع PhD مورد بررسی قرار گرفتند. که ۴۴ پرسشنامه به دلیل داشتن امتیاز دروغ‌سنج بالای ۴ حذف شدند که معادل ۱۴/۶٪ می‌باشد و نهایتاً ۲۵۷ پرسشنامه به دلیل داشتن امتیاز



[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

دروغ‌سنج کمتر از ۴ دارای اعتبار برای جامعه مورد آزمون ما مورد تایید قرار گرفت که معادل ٪۸۵/۴ می‌باشد (جدول ۱).

میانگین نمره اعتماد به نفس در این بررسی ۸/۷±۳۲/۵۲ گزارش شد که میانه آن ۳۲ می‌باشد.

از این ۲۵۷ دانشجو ۴۸ نفر دارای نمره اعتماد به نفس بین(۲۵-۰) بودند که دارای اعتماد به نفس پایین گزارش شدند که معادل ٪۱۸/۷ می‌باشد و ۲۰۹ نفر دارای اعتماد به نفس بین ۵۰-۲۵ گزارش شدند که دارای اعتماد به نفس بالا می‌باشند که معادل ٪۸۱/۳ می‌باشند.

از این ۲۵۷ نفر ۱۶۹ نفر مرد و ۸۸ نفر زن بودند. میانگین سنی این افراد ۲/۲۳±۲۳/۸۱ بود که بیشترین سن۳۱ و کمترین ۲۰سال بود. از ۲۵۷ نفر دانشجو ۳۷ نفر دارای معدل بالای ۱۷ و ۱۶۹ دارای معدل بین ۱۷-۱۵ و ۵۱ نفر دارای معدل کمتر از ۱۵ بودند و اکثریت دارای معدل بین ۱۷-۱۵ بودند.

جدول ۱: تعیین توزیع فراوانی متغیرهای دموگرافیک در دانشجویان دانشگاه شهید صدوقی یزد

| متغیر | | فراوانی | درصد |
|---|---|---|---|
| **جنس** | مرد | ۱۶۹ | ۶۶ |
| | زن | ۸۸ | ۳۴ |
| | جمع کل | ۲۵۷ | ۱۰۰ |
| **معدل** | بالای ۱۷ | ۳۷ | ۱۴/۴ |
| | بین ۱۷-۱۵ | ۱۶۹ | ۶۵/۷۵ |
| | کمتر از ۱۵ | ۵۱ | ۱۹/۸۵ |
| | جمع کل | ۲۵۷ | ۱۰۰ |
| **اعتماد به نفس** | اعتماد به نفس بالا(۵۰-۲۵) | ۲۰۹ | ۸۱/۳ |
| | اعتماد به نفس پایین(کمتر از ۲۵) | ۴۸ | ۱۸/۷ |
| | جمع کل | ۲۵۷ | ۱۰۰ |

جدول ۲: تعیین و مقایسه نمره عزت نفس بر حسب متغیرهای دموگرافیک در دانشجویان دانشگاه شهید صدوقی یزد

| متغیر | | میانگین | انحراف معیار | P-value |
|---|---|---|---|---|
| **جنسیت** | زن | ۳۳/۱۷ | ۷/۸۹ | ۰/۸۲۶ |
| | مرد | ۳۲/۱۸ | ۹/۱۱ | |
| **وضعیت تاهل** | مجرد | ۳۲/۰۶ | ۹/۰۶ | ۰/۳۹۰ |
| | متأهل | ۳۳/۰۴ | ۵/۲۳ | |
| **وضعیت سکونت** | بومی | ۳۲/۷۰ | ۹/۲۰۶ | ۰/۸۱۰ |
| | غیربومی | ۳۲/۴۰ | ۸/۴۸ | |
| **معدل** | بیشتر از ۱۷ | ۳۰/۶۴ | ۱۱/۰۱ | ۰/۳۸۳ |
| | بین ۱۷-۱۵ | ۳۲/۷۶ | ۷/۸۸ | |
| | کمتر از ۱۵ | ۳۲/۸۹ | ۹/۳۴ | |
| **مقطع تحصیلی** | لیسانس | ۳۱/۴۰ | ۸/۸۹ | ۰/۱۶۱ |
| | ارشد | ۳۰/۲۰ | ۴/۹۰ | |
| | دکترای عمومی | ۳۳/۳۰ | ۹/۵۷ | |
| | PhD | ۳۳/۸۰ | ۷/۵۹ | |

نتایج آزمون T-Test رابطه معنی‌داری بین عزت‌نفس و تأهل (P-value=۰/۳۹۰)،بین عزت‌نفس و جنس (P-value =۰/۸۲۶) رابطه معنی‌داری و بین عزت نفس و بومی و غیربومی بودن (P-value=۰/۸۱۰) دانشجویان وجود ندارد(جدول ۲).

همانگونه که در جدول ۲ ملاحظه می گردد برحسب آزمون one way ANOVA، رابطه معنی داری بین عزت نفس و معدل (P-value=۰/۳۸۳) و مقطع تحصیلی (P-value=۰/۱۶۱) دانشجویان وجود ندارد.



[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

**بحث**

اینکه چه عواملی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان تأثیر می‌گذارد، همواره از حیطه‌های مورد علاقه متخصصان تعلیم و تربیت و روان شناسان تربیتی بوده است. مطمئناً مجموعه ای از عوامل فردی، محیطی یا عوامل شناختی و غیرشناختی بر پیشرفت تحصیلی دانشجویان تأثیر می‌گذارد. البته در هیچ پژوهشی امکان جمع‌آوری و تحلیل همه این متغیرها در کنار هم وجود ندارد. متغیر پیشرفت تحصیلی چندبعدی است و از عوامل متعدد و بی‌شماری تأثیر می‌پذیرد. گسترش پژوهش‌ها و یافته‌های حاصل از آنها در سطح آموزش عالی، هرگونه تفکر مبتنی بر ساده‌انگاری برای تبیین پیشرفت تحصیلی را نفی می‌کند(۱).

در مطالعه حاضر آزمون بررسی رابطه عزت نفس و پیشرفت تحصیلی نشان داد که بین این دو عامل رابطه وجود ندارد. Seyf در رابطه با اینکه آیا بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی اختلاف معنی‌دار وجود دارد یا خیر، می‌نویسد نتایج ضد و نقیضی وجود دارد به صورتی که محققانی چون: Meftah، Miraliyavari، Bratvand، Batler، Bray، Emdaoor در تحقیقات خود به این نتیجه رسیدند که بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی اختلاف معنی‌داری وجود دارد در حالی که برخی چون: Froghi، Yosefi، Samadiheradasht، Pottebaum هیچ رابطه‌ای بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی در تحقیقات خود نیافتند(۲۳).

همچنین نتایج مطالعات دیگری که در مورد رابطه بین عزت نفس و وضعیت تحصیلی تا به حال انجام گرفته است، همگی همسو نبوده‌اند، در حالی که برخی از آنان نشان می‌دهند بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی همبستگی مثبت و بالایی وجود دارد(۲۹-۲۴)، برخی دیگر همبستگی کمی را گزارش نموده‌اند(۳۰) و حتی یک مطالعه فرا تحلیلی با این فرضیه که عزت نفس بر پیشرفت تحصیلی اثر مستقیم دارد موافق نیست و این تأثیر را غیرمستقیم می‌داند، احساس بی‌ارزشی منجر به افسردگی، ترس از شکست در افراد با عزت نفس پایین و شکست دائمی شده، به همراه آن احساس عدم شایستگی و توانایی، رغبت به تلاش و کوشش را از فرد گرفته و در نهایت روی عملکرد فرد تأثیر می‌گذارد(۳۰).

برای مقایسه ارتباط بین پیشرفت تحصیلی و عزت نفس در جوامع مختلف، باید به اختلاف قومیت‌ها، فرهنگ‌ها، خرده فرهنگ‌ها و مقطع تحصیلی فراگیران مورد مطالعه توجه داشت. Wickline در مطالعه فراتحلیلی خود، به طور وسیع چالش‌های این موضوع را بررسی نموده است. مثلاً با وجود این که سیاه‌پوستان آمریکا به طور متوسط پیشرفت تحصیلی کمتری دارند، اما دارای عزت نفس بالاتری نسبت به سفیدپوستان هستند. دیگر این که همبستگی بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی در مدارس ابتدائی$r=۰/۱۶$ ، در راهنمایی $r=۰/۱۵$ و در دبیرستان $r=۰/۲۱$ افزایش، اما در کالج به $r=۰/۰۹$ کاهش یافته بود و در نتیجه این مطلب نظریه Ericsson را تأیید می‌کند که پیشرفت تحصیلی برای سنین پایین مهم اما در بالغین وزن خود را از دست می‌دهد. در نهایت، نتیجه حاصل از این مطالعه ممکن است انعکاسی از تورش یا اختلاف بین فرهنگ‌ها باشد(۳۰).

آزمون بررسی رابطه بین میزان عزت نفس و جنسیت نشان داد که دانشجویان دختر و پسر از نظر میزان عزت نفس تفاوت معنی‌داری ندارند که این مطالعه که با نتیجه مطالعه انجام شده بر روی دانشجویان دانشگاه گیلان(۳۱) و مطالعه Zarea و همکاران(۳۲) هماهنگی دارد. برنامه‌هایی که در اواخر قرن بیستم برای افزایش عزت نفس بکار رفت، بازدهی کمی داشت و تأثیر قابل ملاحظه‌ای بر پیشرفت تحصیلی نشان نداد و برخی از محققان ارتباط مستقیم بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی را تنها برای دانش‌آموزان پسر قبل از بلوغ درست دانسته‌اند(۳۰)

یافته‌های حاصل از این پژوهش نشان داد، مقطع تحصیلی تحصیلی، وضعیت تأهل و بومی‌بودن ویا بومی‌نبودن با عزت نفس دانشجویان مورد مطالعه ارتباط ندارد. Poursafei (۳۳) و Hoseini و همکاران (۳۴) نیز در مطالعه خود به نتایج مشابهی دست یافته‌اند.

البته در تفسیرنتایج، محدودیت‌های پژوهش نیز می‌تواند دخیل باشد. عدم پاسخ‌گویی بعضی از دانشجویان به برخی از



[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

سؤالات و کاهش حجم نمونه یکی از محدودیت‌های این پژوهش بود. عدم وجود انگیزه یا رغبت برای پاسخ‌گویی به پرسشنامه‌های تحقیقاتی، از مشکلات رایج این نوع پژوهش‌ها می‌باشد. اما با توجه به آن که عوامل مختلف دیگری نیز می‌توانند با عزت نفس و پیشرفت تحصیلی در ارتباط باشند، پیشنهاد می‌شود انجام پژوهش‌های طولی با حجم نمونه بزرگ و لحاظ کردن متغیرهای دخیل و کنترل متغیرهای مزاحم انتخاب بهتری برای رسیدن به نتایج بهتر صورت پذیرد. پژوهش‌های مقایسه‌ای دیگر نیز در سایر دانشگاه‌ها می تواند ابهامات موضوع را برطرف نماید.

## نتیجه‌گیری

اکثریت دانشجویان دارای عزت نفس بالا بودند، اما هیچگونه رابطه‌ای بین عزت نفس و پیشرفت تحصیلی وجود نداشت. به نظر می‌رسد وضعیت تحصیلی دانشجویان تحت تأثیر عوامل دیگر باشد.

## سپاسگزاری

این مقاله منتج از پایان‌نامه دانشجویی به شماره ۵۶۸ مصوب دانشگاه علوم پزشکی شهید صدوقی یزد می‌باشد که بدینوسیله قدردانی و تشکر به عمل می‌آید.

## *References:*

1- Tamannaifar M. R, Sedighi Arfai F, Salami Mohammadabadi F. ***Correlation between emotional intelligence, self-concept and self-esteem with academic achievement.*** Iranian Journal of Educational Strategies 2010 Fall; 3(3): 121-6. [Persian]

2- Qracheh Daghi M, editor. ***The psychology of self-esteem. Tehran: Nashre Nokhostin;*** 1993. [Persian]

3- Jalali D, Nazari A. ***Effects of social learning model training on self- esteem self- confidence, self assertivenessand academic achievement in third grade students of intermediary schools.*** Behavioral Sciences Research2009: 7(1): 43-54. [Persian]

4- Qolizadeh A, Amini A. ***A study of the Correlation of academic achievement with social development and thedemographic characteristics of students and their participation in school social activities.*** A Quarterly Journal ofScience & Research 2002; 4(1-2): 103-20. [Persian]

5- Valizadeh Sh, Emamipoor S. ***The effect of rational emotive behavior therapy on self- esteem of blind femalestudents.*** Applied psychology 2007 spring; 1(3):43-50.

6- Moore DM, Smyth NJ, Wodarski J. ***Social skills training with youth in school setting.*** A Review Research onSocial Work Practice 1999; 9(4): 398-427.

7- Hasanzadeh R, Imaneifar P. ***The relationship between creativity and self-esteem and academic achievement ofadolescents and youth.*** Journal of Sociology 1 (3): 55-65.

8- Mazaherei A, Bagheban A, Fateheizadeh M. ***Effect of group training by Behavioral and cognitive behavioralto practices of self-esteem of female students of the Isfahan university dormitories.*** Knowledge & Research in Applied Psychology, Islamic Azad University Khorasgan Branch, Isfahan 2006 fall; 29: 117-28.

[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

***9-*** Heydarpour S, Dokaneheifard F, Bahari S. ***The effect of training communication skills to increase self-esteemand low cagey disables physically Tehran province.*** Quarterly new ideas in education science 2008 spring; 3(4): 41-52.

***10-*** Hosseini MA, Dezhagam M, Myrlashady J. ***Correlation self-esteem and academic achievement in students Rehabilitation, Tehran University of Sciences Welfare and Rehabilitation.*** Iranian Journal of Medical Education 2007; 7(1): 137-42. [Persian]

***11-*** Ostadan M, Sudanei M, Mehrabeizadeh Honarmand M. ***Effectiveness of group counseling, rational ways - emotional-behavioral Ellis, on the students' test anxiety and self-esteem third level guidance school Behbahan city.*** Journal of studies Teaching and Learning Shiraz University 2009 fall and winter; 1(2): 1-18.

***12-*** Madadi Zavareh S, Kamkar M, Golparvar M. ***The effect of game on self-esteem blind students (6-11 years) Ababaseir School. Knowledge & Research in Applied Psychology,*** Islamic Azad University KhorasganBranch, Isfahan, 2007 fall; 33: 1-14.

***13-*** Reyshahrei P, Afsharpour Sh, Bharamkhanei M. ***Self-esteem and well-being psychological of the injuredathlete, team and individual athlete Bushehr province.*** Journal of janbaz Medical 2011 winter; 3 (18):33-9.[Persian]

***14-*** Mehrabeizadeh Honarmand M, Paknezhad S, Shahnei Yeylagh M, Shekarkan H, Haghighei J. ***Survey ofsimple and multiple relationships, fear of success, self-esteem, perfectionism and fear of negative evaluation in thesyndrome-oriented graduate students pretended Shahid Chamran University Ahvaz.*** Journal of Educationalscience and Psychology Shahid Chamran University Ahvaz 2005; 3 (3): 1-24. [Persian]

***15-*** Kliwer W, Sandler I N. ***Locus of control and self- esteem as moderators of stressor symptom relation in children and adolescents.*** Journal of abnormal child psychology1992; 20(4): 393-413.

***16-*** Ross CE, Broh BA. ***The roles of self-esteem and the sence of personal control in the academic achievement process.*** Sociology of Education 2000; 73(4): 270-84.

***17-*** Shekarkan H, Naysei A. ***Effect of self-esteem on performance of male and female high school students.*** Journal of Psychology and Educational Sciences 1994; 1 (1). [Persian]

***18-*** Pourfarajei F. ***Comparison of academic performance and Physical male students lacking And meet the fathers the moderating role of social support with Intelligent control, self-esteem, lack of long-term and socioeconomic condition their families in the first grade school in Ahvaz city.*** [MS Thesis]. Department of Educational Sciences, Shahid Chamran University: 1-16.

***19-*** Sabet M. ***survey of validity, reliability and Normative Self Esteem test cooper smite in Tehran nineteen branches of education.[MS Thesis].*** Tehran: Allameh Tabatabai University.

[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

***20-*** Heydarei A, Pasha Gh R, Atashpoor S. ***Prevalence of eating disorders and their association with self-esteem, self-concept and depression in female students of Ielam university.*** Knowledge & Research in Applied Psychology, Islamic Azad University Khorasgan Branch, Isfahan 2005; 26: 1-16. [Persian]

***21-*** Javanbakht M, Ziaee SA, Homam SM, Rahnama A. ***Effect of Ramadan fasting on self-esteem and mental health of students.*** Journal of Fundamentals of Mental Health 2010; 11(4): 266-73.

***22-***Moradei Shahrebabak F, Ghanbari Hashemabad B A, Aghamohmmdeian Sherbaf H R. ***The survey of Effectiveness of the treatment Reality Therapy in group way to increase students' self-esteem, Ferdosei University of Mashhad.*** Studies in Education and Psychology 2011; 11 (2):227-38. [Persian]

***23-*** Seyf AA. ***The new educational psychology.*** Tehran: Loran; 2009

***24-*** Woo TO, Frank N. ***Academic performance and perceived validity of grades: an additional case for selfenhancement.*** J Soc Psychol 2000 Apr; 140(2): 218-26.

***25-*** Kobal D, Musek J. ***Self-concept and academic achievement: Slolovenia and France.*** Pers Indiv Differ 2001; 30(5): 887-99.

***26-*** Miyamoto RH, Hishinuma ES, Nishimura ST, Nahulu LB, Andrade NN, Goebert DA, et al. ***Path models linking correlates of self-esteem in a multi-ethnic adolescent sample.*** Pers Indiv Differ 2001; 31(5): 701-12.

***27-*** Sarid O, Anson O, Yaari A, Margalith M. ***Academic stress, immunological reaction, and academic performance among students of nursing and physiotherapy.*** Res Nurs Health 2004 Oct; 27(5): 370-7.

***28-*** Ghorbani N, Watson PJ, Bing MN, Davison HK, LeBreton D. ***Two facets of self-knowledge: crosscultural development of measures in Iran and the United States.*** Genet Soc Gen Psychol Monogr 2003 Aug; 129(3): 238-68.

***29-*** Lin YR, Shiah IS, Chang YC, Lai TJ, Wang KY, Chou KR. ***Evaluation of an assertiveness training program on nursing and medical students' assertiveness, self-esteem, and interpersonal communication satisfaction.*** Nurse Educ Today 2004 Nov; 24(8): 656-65.

***30-*** Wickline VB. ***Ethnic differences in the self-esteem/academic achievement relationship: a meta-analysis.*** [cited 2006 May 21]. Available from:
http://eric.ed.gov/ERICWebPortal/custom/portlets/recordDetails/detailminijsp?_nfpb=true&_&ERICExtSearch_SearchValue_0=ED481665&ERICExtSearch_SearchType_0=eric_accno&accno=ED481665

***31-*** samadiheradasht S. ***survey of validity, reliability and Normative Self Esteem test cooper smite in Tehran nineteen branches of education.***[MS Thesis]. Tehran: Allameh Tabatabai University1373.

***32-*** Zare N, Daneshpajooh F, Amini M, Razeghi M, Fallahzadeh M. ***The Relationship between Self-esteem, General Health and Academic Achievement in Students of Shiraz University of Medical Sciences.*** Iranian Journal of Medical Education 2007 Spr & Sum; 7(1): 59-66.

[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

**33**-Poursafei A. ***survey of validity, reliability and Normative Self Esteem test cooper smite in Tehran nineteen branches of education.*** [MS Thesis]. Tehran: Tarbiate moallem University1370.

***34-*** Hosseini M, Dejkam M, Mirlashari J. ***Correlation between Academic Achievement and Self–esteem in Rehabilitation Students in Tehran University of Social Welfare & Rehabilitation Iranian*** Journal of Medical Education 2007 Spr & Sum; 7(1): 137-141.

[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]

# *Association between Self-esteem and Educational Status of Medical Students of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in Yazd*

***Davari AR(DMD, MSc)*** [1]***, Yasaei S(DDS, MSc)*** *[2]***, Momeni Sarvestani M (MSc)*** [3]***, Rahnama A (DDS)*** [4]

[1] *Associate Professor, Department of Operative Dentistry, Member of Social Determinants of Oral Health Research Center, School of Dentistry, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran*

[2]*Associate professor, Department of Orthodontic, Member of Social Determinants of Oral Health Research Center, School of Dentistry, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran*

[3] *Msc in Health Education, Social Determinants of Oral Health, School of Dentistry, Shahid Sadoughi University of Medical Sciences, Yazd, Iran*

[4]*Dentist*

***Received:*** *13Jul 2013* ***Accepted:*** *13Dec 2013*

## *Abstract*

***Introduction:*** Self-esteem is regarded as one of the normal personality characteristics. Behavioral consequences are effective on the academic achievement and self-esteem of students. Therefore, the purpose of this study was to evaluate the relationship between university students' self-esteem and educational status at Shahid Sadoughi University of medical sciences in Yazd.

***Methods:*** In this cross- sectional study, 257 students of different faculties of shahid Sadoughi University of medical sciences were evaluated. In order to glean the study data, a questionnaire was applied consisting of cooper-smith's self-esteem inventory as well as respondents' demographic information. The collected data were analyzed via the SPSS software(version 16) applying ANOVA and t-test.

***Results:*** The self –esteem mean score was reported 32.52±8.7 (with range of 0-50) and 81/3% of students had high level of self-esteem. No statistically significant relationship was detected between self-esteem and university students' educational status at Shahid Sadoughi University of Medical sciences in Yazd (p>0/05).

***Conclusion:*** The study findings revealed that the majority of students had a high level of self- esteem. Furthermore, no statistically significant relationship was observed between the students' self-esteem and educational status. as a result, it seems that students' educational status have been affected by other factors.

***Keyword:*** Educational status, Self- esteem, Student of medical sciences, Yazd

***This paper should be cited as:***Davari AR, Yasaei S, Momeni Sarvestani M, Rahnama A. ***Association between self-esteem and educational status of medical students of Shahid Sadoughi University of Medical Sciences in Yazd.*** Yazd Journal of dental research 2014; 3(2): 262-71.

***Corresponding author: Tel: +983536256975, Email:*** syassaei@yahoo.com

[ Downloaded from yjdr.ssu.ac.ir on 2026-11-10 ]